ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **Č. Č.,** zastoupen Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, advokátem se sídlem Helénská 1799/4, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2015, č. j. 2 Az 29/2014 - 56,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2015, č. j. 2 Az 29/2014 – 56, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobce Č. Č. se včas podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2015, č. j. 2 Az 29/2014 - 56, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále též „městský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 25. 2. 2015, č. j. 2 Az 29/2014 - 56, zamítl žalobu shora uvedeného žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, (dále také „ministerstvo“), ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM - 299/ZA –ZA04 – P10 - 2014, kterým bylo rozhodnuto tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle ust. § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), a že se řízení o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje.

Městský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že žalobce podal svou první žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 1. 8. 2011, v níž mimo jiné uvedl své náboženské vyznání islám, což opakoval i při uvedení důvodů, které ho vedly k opuštění

své vlasti (jako taxikář odvezl v době nepokojů dva odpůrce prezidenta Bakijeva na uzbeckou hranici a z tohoto důvodu mu pak bylo vyhrožováno a zapálen jeho dům a automobil). Řízení o této první žádosti bylo ukončeno rozhodnutím ministerstva ze dne 12. 8. 2011, č. j. OAM - 224/ZA –ZA06 – ZA14 – 2011, kterým byla žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ust. § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2012, č. j. 56 Az 44/2011 – 45, bylo uvedené rozhodnutí ministerstva ze dne 12. 8. 2011 zrušeno k žalobě uvedeného žalobce pro vady řízení a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2012, č. j. 3 Azs 37/2012 – 22, byl ke kasační stížnosti ministerstva zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2012, č. j. 56 Az 44/2011 – 45, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 15. 5. 2013, č. j. 56 Az 44/2011 - 96, byla poté zamítnuta žaloba žalobce směřující proti rozhodnutí ministerstva ze dne 12. 8. 2011, č. j. OAM - 224/ZA –ZA06 – ZA14 – 2011. Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2013, č. j. 3 Azs 17/2013 – 32, byla posléze odmítnuta z důvodu nepřípustnosti podle ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost žalobce, kterou podal proti zamítavému rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 5. 2013, č. j. 56 Az 44/2011 - 96. Druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 6. 1. 2014 a v ní opakovaně, stejně jako v první žádosti, uvedl své náboženské vyznání islám, zaměstnání taxikář a stejné důvody vedoucí k opuštění vlasti. Řízení o této druhé žádosti bylo ukončeno rozhodnutím ministerstva ze dne 22. 5. 2014, č. j. OAM - 224/ZA –ZA06 – ZA14 – 2011, kterým bylo rozhodnuto tak, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu a že se řízení o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 6. 2014.

O třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou podal žalobce dne 11. 7. 2014 a jež je předmětem tohoto rozhodování městského soudu, rozhodlo ministerstvo dne 28. 7. 2014 pod č. j. OAM - 299/ZA –ZA04 – P10 – 2014, stejným způsobem jako o druhé žádosti [žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany se podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje]. Uplatňuje-li proto žalobce v této poslední žádosti odlišné skutečnosti, které ho vedly k opuštění vlasti (křesťanské vyznání, pro které měl být pronásledován), nejedná se již o relevantní skutečnost, protože je zcela nevěrohodná (dříve v řízení opakovaně uváděl, že je muslim a jeho náboženstvím je islám, pokud se týká pojmenování náboženského vyznání byl stále v šoku, špatně mluvil rusky za přítomnosti tlumočníka z jeho rodného jazyka). Žalobcem nově uváděnou skutečnost o křesťanském vyznání, pro něž byl pronásledován, tudíž nelze považovat za skutečnost, která nebyla bez jeho zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předcházejících řízeních. Žalobci již při podání první žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 1. 8. 2011 nikdo nebránil v uvedení křesťanského náboženského vyznání, pokud by toto tvrzení bylo pravdivé (ostatně žalobce uváděl náboženské vyznání islám jak v první tak i v druhé žádosti). Žalobcem proto nemůže být opodstatněně namítána nezákonná aplikace ust. § 10a písm. e) zákona o azylu z důvodu posouzení třetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako nepřípustné.

Městský soud má ze shora uvedeného za to, že i když žalobce ve své poslední žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 7. 2014 uvedl v pořadí již třetí nové

důvody pro udělení této ochrany, nejedná se o důvody, které by bez svého vlastního zavinění nemohl uvést již v řízení o první žádosti ze dne 1. 8. 2011. Ministerstvo proto právem dospělo k závěru, že došlo k naplnění zákonných podmínek, pro které je žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 7. 2014 nepřípustná ve smyslu ust. § 10a písm. e) zákona o azylu. V takovém případě již nelze provádět důkazní řízení ohledně důvodu o udělení mezinárodní ochrany uplatněné žalobcem opětovně v žádosti ze dne 11. 7. 2014, a to jak z důvodů vedoucích k udělení azylu podle ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu, tak i podle ust. § 28 zákona o azylu k doplňkové ochraně podle ust. § 14a a ust. § 14b zákona o azylu. Odkaz žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Azs 235/2004 proto nemůže obstát, neboť dokazování důvodů pro udělení mezinárodní ochrany nedopadá na řízení o opakovaných žádostech o udělení této ochrany, které jsou posouzeny jako nepřípustné podle ust. § 10a zákona o azylu. Ministerstvo tudíž nepostupovalo v rozporu s ust. § 10a písm. e) zákona o azylu a ust. § 25 písm. i) téhož zákona.

Městský soud v Praze proto z uvedených důvodů žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou opřel o ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel v kasační stížnosti především namítl, že již v žalobě upozorňoval na pochybení správního orgánu, který řádně nevyhodnotil jím nově uváděné skutečnosti ohledně náboženského vyznání. Šlo zejména o jeho pronásledování v důsledku skutečného (křesťanského) vyznání. Ačkoliv správnímu orgánu sdělil, že po přijetí křesťanství zažila jeho rodina v zemi původu po roce 2010 pronásledování z náboženských důvodů, žalovaný správní orgán se uváděnou skutečností řádně nezabýval. Městský soud obdobné námitce rovněž nepřisvědčil a v souladu s názorem správního orgánu uvedl, že nový důvod náboženského vyznání je nevěrohodný, neboť v dřívějších žádostech uváděl, že jeho náboženstvím je islám.

Správní orgán ani městský soud však ke svým závěrům neměly dostatečné informace, protože vycházely prakticky jen z formuláře žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kde je v kolonce vyznání uveden islám. Řádný pohovor se však k aktuální žádosti nekonal a těžko bylo možno vůbec přistoupit k hodnocení věrohodnosti (stěžovatel tak neměl žádný prostor k tomu, aby mohl za přítomnosti tlumočníka vysvětlit a blíže objasnit správnímu orgánu svůj vztah k náboženství, obavy z pronásledování v důsledku křesťanského vyznání a důvody odchodu z vlasti). Správní orgán ani městský soud se proto řádně nevypořádaly s otázkou jeho možného pronásledování z náboženských důvodů ani s intenzitou obav z takového pronásledování. Z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (např. z rozsudku ze dne 14. 6. 2013, č. j. 5 Azs 3/2013 - 24) přitom vyplývá, že pokud žadatel poukáže na důvody, které by mohly být relevantní při posouzení otázky udělení azylu, resp. poskytnutí doplňkové ochrany, je věcí správního orgánu, aby zajistil všechny dostupné informace o situaci v zemi původu a teprve na základě jejich vyhodnocení učinil závěr, zda obavy žadatele jsou oprávněné či nikoliv. Správní orgán ani městský soud v projednávané věci svým povinnostem v uvedeném směru nedostály, když nová tvrzení o jeho možném náboženském pronásledování nezjišťovaly na pozadí

informací o zemi původu. Ačkoliv sám i uváděl hrozbu náboženského pronásledování v případě nuceného návratu do Kyrgyzstánu a podle čl. 8 odst. 2 procedurální směrnice jsou členské státy povinny zajistit, aby při rozhodování o žádostech o azyl byly získávány přesné a aktuální informace z různých zdrojů, např. z Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, týkající se obecné situace v zemích původu žadatelů, nic takového se nestalo.

Stěžovatel v kasační stížnosti zásadně namítl i to, že žalovaný správní orgán byl povinen se zabývat jeho žádosti meritorně ve vztahu k humanitárnímu azylu a především k doplňkové ochraně podle zákona o azylu, a to z hlediska aktuálních informací o zemi původu. Podle právních závěrů vyslovených v rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 4 Azs 16/2010, i při zastavení řízení v případě nepřípustné žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu, kdy neúspěšný žadatel je vystaven hrozbě návratu do země původu, je správní orgán povinen se v odůvodnění svého rozhodnutí přesvědčivě vypořádat s otázkou možného udělení doplňkové ochrany. Nepostačí tedy pouhé odůvodnění naplnění podmínek pro vyhodnocení žádosti jako nepřípustné (z hlediska správního orgánu), ale musí být odůvodněno ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu, proč nedošlo k udělení druhé z forem mezinárodní ochrany, tedy doplňkové ochrany. Správní orgán tak má povinnost (podporovanou judikaturou správních soudů) vypořádat se s otázkou doplňkové ochrany vždy a navíc má z úřední povinnosti zjistit, zda žadateli skutečně nehrozí závažná újma v případě jeho návratu do země původu. Vzhledem k tomu, že se správní soud v napadeném rozsudku prakticky nezabývá touto žalobní námitkou, nedošlo v uvedeném směru ani k přezkumu správního rozhodnutí.

Stěžovatel z výše uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v celém rozsahu, současně zrušil i žalobou napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 28. 7. 2014 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalované Ministerstvo vnitra v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že správní rozhodnutí a rozsudek městského soudu jsou podle jeho názoru v souladu se zákonem. Je tomu tak proto, že jde již o třetí žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky a v předchozích případech byl výsledek azylové procedury pro stěžovatele vždy negativní. Stěžovateli nic nebránilo v tom, aby se o svém náboženském vyznání (křesťanství) zmínil již v předchozí žádosti. Jakákoliv změna ohledně náboženského vyznání stěžovatele tedy působí účelově. Žalované Ministerstvo vnitra proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem Mgr. Bc. Filipem Schmidtem, který má vysokoškolské právnické vzdělání, jež je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se poté ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by

tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení kasační stížnost odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu *„přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, t. j. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.*

Stěžovatel v tomto případě namítá zásadní pochybení městského soudu, především ve vztahu k posouzení své žádosti z hlediska doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotně právního postavení a toto nelze z hlediska posouzení přijatelnosti kasační stížnosti *prima facie* vyloučit.

Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná a proto věcně přezkoumal napadený rozsudek městského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vychází z toho, že i v řízení o kasační stížnosti se kasační soud řídí dispoziční zásadou. Je provedením této dispoziční zásady, jestliže ust. § 106 odst. 1 s. ř. s. ukládá stěžovateli povinnost označit rozsah napadení soudního rozhodnutí a uvést, z jakých důvodů (skutkových a právních) toto soudní rozhodnutí napadá a považuje výroky tohoto rozhodnutí za nezákonné. Rozsah napadení soudního rozhodnutí a uvedení skutkových a právních důvodů pak znamená povinnost stěžovatele tvrdit, že soudní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonu nebo jinému předpisu, který má charakter předpisu právního a toto tvrzení musí také odůvodnit. Činnost Nejvyššího správního soudu je pak ohraničena rámcem takto vymezeným (rozsah napadení soudního rozhodnutí a skutkové a právní důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí) a tento soud se musí omezit na zkoumání napadeného rozhodnutí jen v tomto směru, nejde-li ovšem o vadu, k níž musí hledět z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Nedostatek stěžovatelova tvrzení, že vydáním napadeného soudního rozhodnutí byl porušen zákon nebo jiný právní předpis, představuje vadu kasační stížnosti, která brání jejímu věcnému vyřízení. I při nejmírnějších požadavcích proto musí být z kasační stížnosti poznatelné, v kterých částech a po jakých

stránkách má Nejvyšší správní soud napadené soudní rozhodnutí zkoumat, přičemž tento soud není povinen ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti soudního rozhodnutí.

Stěžovatel ve své žalobě ze dne 28. 9. 2014 směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM - 299/ZA –ZA04 – P10 - 2014, kterým bylo rozhodnuto tak, že je žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná podle ust. § 10a písm. e) zákona o azylu, a že se řízení o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu zastavuje, vznáší několik zásadních námitek.

Stěžovatel v žalobě především vytýká žalovanému správnímu orgánu, že nemohl postupovat podle výše uvedených ustanovení zákona o azylu, neboť se při posuzování jeho žádosti nevypořádal se všemi skutečnostmi a důvody, které uváděl.

Je tomu tak proto, že jako důvod žádosti uváděl pronásledování v důsledku svého skutečného náboženského (křesťanského) vyznání (jeho rodina zažila v Kyrgyzstánu po roce 2010 pronásledování z náboženských důvodů), ale žalovaný správní orgán se touto skutečností vůbec nezabýval (otázku náboženského pronásledování se snažil účelově bagatelizovat s odůvodněním, že v dřívějších žádostech uváděl jinou než křesťanskou víru). Ani v jednom z předchozích případů však stěžovatelem tvrzené důvody neměly s náboženstvím žádnou souvislost. Jak v prvním, tak i ve druhém řízení uváděl jako důvod své azylové žádosti pronásledování z důvodu podpory odpůrců prezidenta Bakijeva, a tedy politické a nikoliv náboženské důvody. Otázka jeho náboženství byla pouze zmíněna v souvislosti s jeho identifikací, ale v samotných řízeních nehrála žádnou roli a nebyla ani předmětem hodnocení správního orgánu. Správní orgán byl proto povinen se tímto azylově relevantním důvodem zabývat (nadto žalovanému poskytl i vysvětlení, proč v předchozích žádostech uvedl jako své náboženství islám). Z rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek ze dne 14. 6. 2013, č. j. 5 Azs 3/2013 – 24) přitom vyplývá, že pokud účastník řízení v pozici žalobce poukáže na důvody, které by mohly být relevantní pro posouzení otázky azylu nebo poskytnutí doplňkové ochrany, je věcí správního orgánu, aby zjistil všechny dostupné informace o situaci v zemi původu a teprve na základě jejich vyhodnocení učinil závěr, zda obavy žadatele jsou oprávněné a důvodné. Namísto toho však žalovaný správní orgán zjednodušeně uvedl, že důvody žadatele jsou nedůvěryhodné a věc skončil. Nedostal tedy ani žádnou možnost rozptýlit pochybnosti správního orgánu. V žádném případě proto nebyly splněny zákonné podmínky pro označení jeho žádosti jako nepřípustné, neboť byly dány nové skutečnosti, resp. zjištění, která předtím nebyla předmětem zkoumání v pravomocně skončených řízeních z roku 2011 i 2004 (nebyla zhodnocena otázka náboženských motivů jeho žádosti o azyl, žalovaný nepřipustil změnu situace a staví ho do pozice nedůvěryhodného a účelového žadatele). Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného správního orgánu je proto ze shora uvedených důvodů především nepřezkoumatelné.

Stěžovatel v žalobě vytýká žalovanému správnímu orgánu i to, že žalovaný byl sice povinen zabývat se meritorně otázkou humanitárního azylu a především doplňkovou ochranou podle zákona o azylu, ale že tak neučinil.

V tomto směru poukazuje na právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený v rozsudku sp. zn. 4 Azs 16/2010, podle něhož i při zastavení řízení v případě nepřípustné žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 25 písm. i) zákona o azylu, kdy neúspěšný žadatel je vystaven hrozbě návratu do země původu, je správní orgán povinen se v odůvodnění svého rozhodnutí přesvědčivě vypořádat s otázkou možného udělení doplňkové ochrany. Nestačí proto pouhé odůvodnění naplnění podmínek pro vyhodnocení žádosti jako nepřípustné (z pohledu správního orgánu), ale musí být zdůvodněno ve smyslu § 14a zákona o azylu i to, proč nedošlo k udělení druhé z forem mezinárodní ochrany (doplňkové ochrany).

Správní orgán má proto povinnost vypořádat se s otázkou doplňkové ochrany vždy a navíc sám má zjistit, zda skutečně žadateli nehrozí závažná újma v případě jeho návratu do země původu. Žalovaný správní orgán se však v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu vůbec nezabýval v žalobou napadeném správním rozhodnutí možným udělením doplňkové ochrany.

Stěžovatel považuje ve své žalobě uvedené pochybení správního orgánu za zvláště zásadní, neboť ve své žádosti uvedl, mimo jiné, i nové skutečnosti týkající se jeho osoby a důvodů jeho odchodu z vlasti a přicestování do České republiky. Zásada non refoulment se přitom musí uplatnit při jakémkoliv rozhodování ve věcech mezinárodní ochrany, tedy i v případě, kdy je řízení zastavováno z důvodů uvedených v ust. § 25 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 6. 2007, č. j. 9 Azs 23/2007 - 64, publikovaný pod č. 1339/2007 Sb. NSS). I když je tedy nepřípustná opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany (jde-li o důvody azylové), neznamená to, že nemají být též posuzovány možné důvody doplňkové ochrany.

Městský soud v Praze napadeným rozsudkem zamítl žalobu směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM - 299/ZA –ZA04 – P10 - 2014, z důvodů, které jsou podrobně uvedeny v již uvedeném odůvodnění tohoto rozsudku.

Nejvyšší správní soud má již z pouhého porovnání žalobních bodů obsažených v žalobě stěžovatele ze dne 28. 9. 2014 a z obsahu odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu ze dne 25. 2. 2015 za to, že se stěžovateli nedostalo v rozsudku správního soudu odpovědi ani na jednu z konkrétních žalobních výtek, ačkoliv městský soud měl přezkoumat výroky napadeného správního rozhodnutí právě v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

Stěžovatel přitom na prvním místě v žalobě ze dne 28. 9. 2014 výslovně vytýká žalovanému, že jako důvod své žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 7. 2014 uváděl pronásledování v důsledku svého skutečného křesťanského vyznání (jeho rodina zažila v Kyrgyzstánu po roce 2010 pronásledování z náboženských důvodů), ale žalovaný správní orgán se touto skutečností vůbec nezabýval. Naopak, otázku náboženského pronásledování se snažil účelově bagatelizovat s odůvodněním, že v dřívějších žádostech uváděl jinou než křesťanskou víru (islám). Ani v jednom z předchozích případů však jím tvrzené důvody neměly s náboženstvím žádnou souvislost. Je tomu tak proto, že jak v prvním, tak i ve druhém řízení uváděl jako důvod své azylové žádosti pronásledování

z důvodu podpory odpůrců prezidenta Bakijeva, tedy politické a nikoliv náboženské důvody. Otázka jeho náboženství byla pouze zmíněna v souvislosti s jeho identifikací, ale v samotných řízeních nehrála žádnou roli a nebyla ani předmětem hodnocení správního orgánu. Správní orgán byl proto povinen se s tímto namítaným azylově relevantním důvodem (tvrzeným náboženským pronásledováním) zabývat (nadto žalovanému poskytl i vysvětlení, proč v předchozích žádostech uvedl jako své náboženství islám) a nikoliv ho bagatelizovat.

Nevypořádání a nevyřešení shora uvedeného zásadního problému (zda bylo důvodem azylové žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 7. 2014 politické nebo náboženské pronásledování) se pak promítlo v tom, že se městský soud v rámci žalobních námitek vůbec nevyjádřil ani k ostatním žalobním výtkám, které jsou vymezeny v žalobě stěžovatele ze dne 28. 9. 2014.

Nejvyšší správní soud při posuzování námitek kasační stížnosti vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozhodnutí proto musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí nedává ani dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

Uvedená ustálená judikatura Ústavního soudu měla – ve vztahu k odůvodnění rozhodnutí, pro něž platí zásadně stejné principy – svého předchůdce v judikatuře Vrchního soudu v Praze (např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, uveřejněné v Soudní judikatuře ve věcech správních pod č. 27/1994) a našla svůj odraz i v judikatuře Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, který byl uveřejněn pod č. 689/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu). Této judikatuře je společné, že *„není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka řízení klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá“*. Nejvyšší správní soud též vyslovil v rozsudku ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, který byl uveřejněn pod č. 787/2006 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, že *„opomene-li krajský (městský) soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí*

správního orgánu přezkoumat jednu ze žalobních námitek, je jeho rozhodnutí, jímž žalobu zamítl, nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.)".

Vzhledem k tomu, že městský soud při svém rozhodování nepostupoval soudní judikaturou naznačeným způsobem, považuje Nejvyšší správní soud kasační stížností napadený rozsudek městského soudu již z těchto důvodu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

Správní soud se věcně nevyjádřil k žádné ze vznesených žalobních námitek, a aniž by se jakkoliv vypořádal s již uvedenými žalobními výhradami, zůstal jen na zcela obecném konstatování, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podaná žalobcem je nepřípustná dle § 10a písm. e) zákona o azylu a proto se již nemusí zabývat případnými důvody o udělení azylu, ani případnými důvody pro udělení doplňkové ochrany. Přitom z obsahu správního spisu, resp. ze žádostí o udělení mezinárodní ochrany skutečně vyplývá, že stěžovatel v první žádosti ze dne 1. 8. 2011 i ve druhé žádosti ze dne 6. 1. 2014 hovoří k opuštění své vlasti z důvodu odvozu odpůrců prezidenta Bakijeva na hranici s Uzbekistánem a jeho následným pronásledováním v Kyrgyzii (bez vztahu k pronásledování z náboženských důvodů) a uvádí i konkrétní formy pronásledování, a teprve v žádosti ze dne 11. 7. 2014 hovoří o opuštění své vlasti z důvodu výhrůžek a pronásledování pro přijetí křesťanské víry. Přitom jen v rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2011, č. j. OAM-224/ZA-ZA06-ZA14-2011, je uvedeno, že na území Kyrgyzstánu neprobíhá takový ozbrojený konflikt, který by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za hrozbu vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a v rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 7. 2014, č. j. OAM-299/ZA-ZA04-P10-2014 je pouze uvedeno, že správní orgán nezjistil ve vztahu ke Kyrgyzské republice žádnou novou zásadní skutečnost, která by vyžadovala obavy z návratu do země původu a nutnost vydání nového meritorního rozhodnutí ve věci.

Nejvyšší správní soud má však především za to, že městský soud při posuzování opakované žádosti stěžovatele nepostupoval ani v intencích rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, který je dostupný na www.nssoud. cz.

V tomto rozsudku vyslovil rozšířený senát právní názor, že: „*Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkoumat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákon o azylu zastaví*".

Při meritorním posouzení sporné právní otázky vycházel rozšířený senát, mimo jiné, i z následujících úvah.

„Správní orgán v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu zkoumat, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. To tedy znamená, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat jak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení azylu, tak z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení doplňkové ochrany. Přitom i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či zjištění pro udělení azylu ani doplňkové ochrany, nemůže být podle názoru rozšířeného senátu považována za žádost shodnou, a tudíž nepřípustnou, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že správní orgán je povinen zkoumat v průběhu řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany v souladu s § 10a písm. e) zákona o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Přípustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany.

Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřípustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu, zastaví. Zastavuje-li správní orgán řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže zároveň o věci samé, tedy o mezinárodní ochraně (tzn. ani o azylu, ani o doplňkové ochraně), rozhodovat.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2015, č. j. 2 Az 29/2014 – 56, podle ust. § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s., a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

V tomto řízení bude na městském soudu, aby se znovu zabýval celou věcí z hlediska vytýkaných nedostatků a nezákonností a přitom vycházel z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2012, č.j. 3 Azs 6/2011 – 96, dostupného na www.nssoud.cz, v němž je instruktivně uveden zákonný postup správního orgánu v řízení o opakovaných žádostech o udělení mezinárodní ochrany. Teprve po odstranění vytýkaných nedostatků může městský soud vydat nové rozhodnutí, které bude přezkoumatelné a odpovídat stavu věci a zákonu.

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje kasační soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** žádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu